

MLADINSKE ORGANIZACIJE NE CENIJO PREVEČ

Devo Kerić: »V naši občini prevladuje »režijske« osnovne organizacije ZSMS. Izobrazbena struktura mladih, ki delajo v mladinski organizaciji, je zelo šibka. Prav nenavadno je, da potem, ko nekdo diplomira, preprosto noče več delati v ZSMS. Tudi povezovanje med mladinsko organizacijo in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v OZD je slabo. Šele ko se kaj zaplete, se oglašijo, češ, saj smo tu, da vam pomagamo. Vrednotenje mladinske organizacije v naši družbi še zdaleč ni povsod ustrezno. Da ne govorim o tem, da imamo v občini Center delovne organizacije (resnici na ljubo so sicer redke), kjer ima direktor v rokah vse niti družbenopolitičnega življenja in samoupravnega odločanja. Kakšna je potem vloga mladinske organizacije v takšni OZD, najbrž ni treba posebej razglabljati.«

Občinska konferenca ZSMS Ljubljana Center je brez dvoma med bolj aktivnimi v Ljubljani. Med drugim je pripravila vrsto problemskih konferenc o perečih vprašanjih, ki jih na svoji koži čutijo predvsem mladi. Tako je bila lani problemska konferenca o položaju učencev v gospodarstvu, ki jih marsikje še vedno imenujejo kar vajenci in temu prežvelemu izrazu primeren je tudi odnos do njih. Tedaj so mladi sprejeli tudi vrsto jasnih stališč in sklepov. Kaj pa se je v enem letu resnično premaknilo, kaj so mladi dosegli?

Razvijanje ustvarjalnosti mladih

»Biti član idejnopolitične, akcijske in organizacijske enotne družbenopolitične in vzgojne organizacije mladih je pravica vsakega mladega, ki sprejema temeljne vrednote samoupravne družbe in se je pripravljen zanjo boriti. Zato bomo razvijali takšno organizacijo Zveze socialistične mladine, ki bo omogočala mladim, da bomo z njeno družbenopolitično akcijo v družbeni praksi pridobivali izkušnje, se učili in z mladostnim žarom ter poletom prispevali k reševanju svojih potreb in družbenih problemov. Svojo ustvarjalnost in svobodo bomo mladi razvijali le, če bo Zveza socialistične mladine demokratično delovala in odločala ter razvijala osebno in kolektivno članstvo. Revolucionarno delovanje mladinske organizacije je tesno povezano z uresničevanjem in zadovoljevanjem ekonomskih, samoupravnih, družbenih, kulturnih, političnih in drugih interesov ter potreb delovnega človeka na vseh področjih življenja in dela.« (Iz resolucije X. kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije)

Edin Perviz: »Problemska konferenca je bila lani in bi bila spet lahko letos pa najbrž tudi še drugo leto. Spremenilo se je namreč razmeroma malo. Še posebej to velja za bodoče gostince, ki jih večinoma dodobra izkoristijo, saj morajo delati pozno v noč.«

Pavle Pensa: »Nekaj se je vendarle spremenilo med samimi mladinci-učenci v gospodarstvu. Mnogo bolj so se vključili v delo mladinske organizacije, prej pa niso bili nikjer vključeni, niti v delovni organizaciji, niti v šoli. Tako smo nekaj dosegli vsaj v idejnopolitičnem pogledu. Kar zadeva nagrajevanje, pa bistvenih premikov ni in so učenci v gospodarstvu pogosto bolj poceni delovna sila. Od organizacije do organizacije je sicer različno, vendar pa možnosti, da bi odločali o dohodku, o delovnem času in drugih vprašanjih, praktično nimajo. Je pa tudi res, da se ti učenci premalokrat obrnejo za pomoč na mladinsko organizacijo, krivda za to pa je najbrž kar na obeh straneh.«

PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA

Edin Perviz: »Velika večina učencev je iz drugih republik in pokrajin. V začetku se v Ljubljani ne znajdemo in če nam nihče ne svetuje, sploh ne vemo, kam bi se lahko obrnili za pomoč. Delam v Mercatorju. Kljub temu, da smo se v naši družbi dogovorili drugače, niti enkrat nisem mogel dobiti plačnega letnega dopusta za udeležbo na mladinski delovni akciji. Tudi glede delovnega časa so stvari vse prej kot urejene. Ob slabem učnem uspehu se potem nihče ne vpraša, če ni morda tudi to vzrok.«

O delovanju mladinske organizacije v krajevni skupnosti ni potrebno pretirano modrovati. Tamkaj je njena osnovna naloga skrb za preživljanje prostega časa mladih, kamor sodi tudi vključevanje mladih v družbenopolitično življenje krajevne skupnosti nasploh. Pri tem pa čisto brez problemov ne gre.

Bojan Radej: »Osnova za delo in življenje mladih v krajevni skupnosti so ustrezni prostori in sredstva za delovanje. Prav v krajevni skupnosti je veliko možnosti (od klubskih dejavnosti, ZRVS, razvijanja revolucionarnih tradicij itd.). Teh možnosti pa mladi, žal, ne izkoristijo ali jih nemara celo premalo poznajo. V mladinski organizaciji na terenu se zbirajo mladinci od 15. do 19. leta starosti. Tako se pravzaprav prvič srečajo z družbenopolitičnim delovanjem in zato tudi ni čudno, če jim manjka izkušnje. A prav delo v mladinski organizaciji v krajevni skupnosti lahko pripomore, da bo iz pionirja zrastel aktiven mladinec.

Sicer pa mladina v krajevni skupnosti razmeroma slabo sodeluje z zvezo komunistov ter s SZDL, nekoliko bolje z borci in z zvezo rezervnih vojaških starešin. V samoupravno življenje krajevne skupnosti pa se dobro vključujejo. Vzemimo za primer zvezo komunistov, kjer delujejo tudi mladi, ki bi s svojo usposobljenostjo lahko precej koristili delu mladinske organizacije. Vendar pa mladi komunisti v ZSMS v krajevni skupnosti niso dovolj prisotni. Napak je, da mladinska organizacija izgubi mladince, ko tega sprejmejo v ZK, namesto da bi bilo obratno.«

»ZLEPA NISMO ZADOVOLJNI!«

Pavle Pensa: »Nikoli ne bomo zadovoljni z doseženim, vendar lahko tudi glede delovanja mladinske organizacije v krajevni skupnosti naše občine govorimo o dokajšnjem koraku naprej. Mladi postopoma na vseh področjih sodelujejo pri razreševanju ključnih vprašanj. Glavni namen mladinske organizacije na terenu je preživljanje prostega časa, zadovoljevanje najrazličnejših interesov mladega človeka. Preko tega se bo potem vključeval tudi v proces samoupravljanja v krajevni skupnosti. Zato pa se ne moremo sprijazniti s trditvami, da ni moč dobiti prostora za mladinsko organizacijo. Še zlasti zato, ker vsi vemo, da ni nobenega problema pri pridobivanju prostora za vedno nove in nove gostinske lokale v občini Center. Povrhu vsega pa je pripravljenost mladih, da bi si prostore uredili s prostovoljnimi deli, izredno velika.«

Matjaž Kocjan: »Tudi pri nas (krajevna skupnost Nove Poljane) je bilo nekaj časa tako, da se je marsikaj dogajalo brez nas, mladih. Zdaj je že drugače, kar smo bržkone dosegli le s svojim delovanjem. Ukvarjamo se bolj ali manj s tekočimi problemi, med katerimi je tudi prostor, s čimer se srečujejo mladi v večini ljubljanskih krajevnih skupnosti. Uredili smo si prostor, ki je bil do tedaj opuščen, da se je delovna organizacija šele potem 'spomnila', da bi ga sami potrebovali. Treba pa je reči, da postajamo mladi bolj vztrajni, da se ne ustavljamo več že ob prvi oviri.«

Pohodništvo je ena izmed dejavnosti mladih, za katero tudi v krajevnih skupnostih ne manjka zanimanja.

Mojca Golčnik: »Namen pohodništva je ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij med mladimi. Pot nas pogosto vodi v kraje iz NOB, kjer spoznavamo zgodovino. Prav gotovo je pohodništvo tudi svojevrstna oblika usposabljanja v mladinski organizaciji. Marsikateri mladinec se je po svojem prvem pohodu odločil, da bo aktivno delal v mladinski organizaciji.«

UČENCI O UČITELJIH

Minili so časi, ko je izobraževanje potekalo tako, da je imel učitelj vedno prav, učenec pa je moral biti razen pri preverjanju znanja bolj ali manj tiho. Precejšnje spremembe bo prineslo tudi usmerjeno izobraževanje, ki si utira prve korake. Prav aktivna udeležba mladincev v celotnem procesu je seveda izredno pomembna.

Rok Koren: »V osnovnih šolah je bilo doslej vse premalo storjenega za poklicno usmerjanje učencev. Pri tem je po-

membna tudi obveščenost mladih o določenih poklicih, zato smo se dogovorili, da bodo gojenci iz domov za učence svoje mlajše vrstnike v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi seznanjali z bistvenimi značilnostmi posameznih poklicev. Med vprašanji, ki jim v občini posvečamo veliko pozornosti, so še oskrbnine v domovih ter štipendiranje.

Mladinske delovne akcije

Priprave na letošnje mladinske delovne akcije v občini Center dobro potekajo. Za nekatere akcije se je doslej že prijavilo celo več mladih, kot je mest. Na občinski konferenci ZSMS Center so doslej prejeli 677 prijav za naslednje mladinske delovne akcije: Pešter, Sarajevo, Istra, Kozjansko, Bela krajina, Beograd, Kras ter PST. Vse torej kaže, da je zanimanje za mladinsko prostovoljno delo v naši občini izredno. Tudi letos bodo tako brigade občine Center popolne. Treba je reči še, da so priprave mladinskih delovnih brigad izredno zahtevne in da je delo centra za mladinske delovne akcije več kot pohvalno.

Pri slednjem velja opozoriti, da je bilo letos razpisanih v naši občini približno za polovico kadrovskih štipendij manj kot lani. Zato smo se povezali z OZD v naši občini in dosegli rahlo izboljšanje.

Med akcijami naše konference naj omenim še poskus, da bi učenci sodelovali pri nagrajevanju profesorjev. Na dveh srednjih šolah bo to že v naslednjem šolskem letu steklo poskusno, na eni pa zares. Učenec mora imeti možnost, da pove svoje mnenje o profesorjih, ki bi ga morala upoštevati komisija za ocenjevanje dela. Pri tem pa seveda ne bo šlo brez velike objektivnosti učencev in njihove odgovornosti, kajti v nasprotnem primeru takšno ocenjevanje ne bi imelo nikakršnega smisla.

Podobno velja tudi za gospodarjenje z domovi za učence. V večini ti še vedno nimajo možnosti, da bi odločali o tem. Veliko bo treba zato storiti glede osveščanja učencev samih in uveljavljanja vloge mladinske organizacije. Toda tudi tu se stvari počasi spreminjajo.«

Aljoša Kosor: »Kar zadeva konkretne spremembe, ki jih prinaša usmerjeno izobraževanje, moram reči, da mladinska organizacija na Gimnaziji Vide Janežič ni imela kaj dosti možnosti, da sodeluje pri pripravi predlogov sprememb. Sami učenci smo bili bolj opazovalci. Tudi glede samoupravnega odločanja na šoli je bilo doslej precej problemov. Svet šole je bil za mladino nedostopen. Pričakujemo, da bo po novem zadeva veliko bolj jasna. In kakšna je aktivnost mladincev na šoli? Osrednji problemi so jim precej oddaljeni. Glavna naloga delovanja mladinske organizacije na šoli bi moral biti odnos med profesorjem in učencem. Marsikdaj se je mladinska organizacija na šoli pokazala nemočno pri reševanju konkretnih vprašanj in je zato članstvo upravičeno izgubilo zaupanje. Tu je še vprašanje mladinskih aktivistov, ki so v šoli zelo izpostavljeni. Zanimivo je, da, denimo, odlični učenci v mladinski organizaciji nočejo delati, ker se bojijo, da bi njihovo delo lahko imelo negativne posledice na

njihov uspeh. Večkrat smo mladi, ko govorimo o profesorjih, zelo zelo enostranski. Prav zato pa se moramo bolj zavedati svojih dolžnosti in sodelovanje med profesorji in učenci bo dosti lažje. Vendar pa je spodbudno dejstvo, da je mladinska organizacija na šoli vedno bolj opazna in da si polagoma utira pot do enakopravne družbenopolitične organizacije.«

Tako kot za Gimnazijo Vide Janežič velja za mladinsko organizacijo v slehernem okolju, da si svoje mesto v družbi, ki je zapisano in natančno opredeljeno v številnih dokumentih, pridobiva le s svojim delom. Le s svojim delom si mladinska organizacija lahko pridobiva zaupanje svojih članov in le tako je moč v vrste ZSMS pritegniti več mladih. Tega pa ne bo dosegla s papirnati deklaracijami in resolucijami, s prepisovanjem programov in s prelaganjem nalog na druge.

Vsaj v večini primerov mladim starejši ne zapirajo vrat, kar je pokazal tudi pogovor z mladimi iz naše občine. Vse kaže, da imajo mladi v marsikaterem okolju še vedno več težav kar sami s seboj in da se vse preveč ukvarja z organizacijskimi in formalnimi vprašanji. Tam, kjer so za delo poprijeli enotni in konkretno, so se dodobra uveljavili. O tem, kakšna je vloga mlade generacije v naši družbi, niso potrebne dolgovazne razprave – vključevanje v produktivno ustvarjalno delo ter v samoupravno življenje na vseh

Mladi ob okrogli mizi

V občini Center deluje zdaj že blizu 300 osnovnih organizacij ZSMS, od tega jih je 250 v združenem delu, 12 v krajevnih skupnostih ter 32 v šolstvu. Sicer pa je v Centru približno 20.000 članov ZSMS. Ob okrogli mizi »Dogovorov« se je zbralo 14 mladink in mladincev, ki so dejavni na raznih področjih. S svojimi razmišljanji so sodelovali: Matjaž Badjura (OO ZSMS Iskra Invest servis), Drago Zdravec (Vajeniški dom Jože Klanjšek), Matjaž Kocjan (OO ZSMS Nove Poljane), Bojan Radej (Konferenca mladih v krajevnih skupnostih), Edin Perviz (Dom Ivana Cankarja), Aljoša Kosor (Gimnazija Vide Janežič), Igor Lavš (Komisija za delo s pionirji), Mojca Golčnik (pohodna brigada), Rok Koren (Konferenca mladih v izobraževanju), Jože Škrjanec (kulturna komisija), Bojan Repičnik (organizacijski sekretar OK ZSMS Ljubljana Center), Devo Kerić (Konferenca mladih delavcev), Brane Zembra (Iskra Invest servis) ter Pavle Pensa (predsednik občinske konference ZSMS Ljubljana Center).

ravneh. Tam, kjer živijo in delajo, imajo mladi dovolj možnosti, da prodrejo s svojimi hotenji. Seveda pa to velja le za tiste mladince in mladinke, ki vedo, kaj hočejo. Pogoj pa je delo. Mladost, volja, vztrajnost, odkritosrčnost, neposrednost, želja po novih spoznanjih – vse to niso prazne besede. Prav te lastnosti mladih so se v vseh odločilnih obdobjih naše družbe nešteto krat izkazale kot gibalo razvoja.

Pripravila: Tanja Keršmanc

»Tito, revolucija, mir«

Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Ljubljana Center je bila organizatorica republiškega kviza »Tito, revolucija, mir«. Ta kviz že ima svojo tradicijo. Letos so mladi odgovarjali na vprašanja iz teme »Narodnoosvobodilna vojna in socialistična revolucija v Jugoslaviji (1941–1981)«.

Osmega maja se je v Domu tehniških šol zbralo 70 mladih iz vseh slovenskih regij, da bi pokazali svoje znanje. Od teh jih je bilo 36 iz osnovnih šol, 34 pa je bilo učencev iz osnovnih organizacij ZSMS iz srednjih šol. Od učencev iz osnovnih šol so se najbolj izkazali Jasna Volfand iz Radovljice, Dušan Gorše iz Kočevja in Suzana Kert iz Maribora. Od srednješol-

cev pa so pokazali največ znanja Zoran Jelovčan iz Škofje Loke, Rajko Hribar iz Kamnika in Jože Rituper iz Murske Sobote. Vsi ti se bodo udeležili zveznega tekmovanja.

Med odmorom so si vsi sodelujoči in njihovi mentorji ogledali muzej NOB v Tivoliju in se po ogledu zopet vrnili v klopi, kjer so merili svoje znanje. Diplome in nagrade najboljšim ter prizna-

nja vsem udeležencem – tekmovalcem je podelil Mile Šetinc, član predsedstva Republiške konference ZSM Slovenije.

Sledil je kulturni spored, v katerem so nastopili pevski zbor osnovne šole Jože Potrč »Sinje ptice«, člani literarnega krožka Pedagoške gimnazije, ansambel kasarne »Boris Kidrič«, folklorna skupina Doma JLA in Šoja Šintler iz Ekonomske srednje šole »Boris Kidrič«. Nekaj besed je prisotnim spregovoril tudi udeleženec NOB, borec X. SNOUB ljubljanske Radivoje Stepišek.

D. L. Č